

2008/108471 Project Health, Safety and Environment (HSE) in the Work place, Bulgaria
Проект 2008/108471 "Здравословни, безопасни и екологични условия на труд", България

Заклучителна международна конференция

*Подобрен социален диалог по безопасност и здраве
чрез сътрудничество между Норвегия и България*

**УСТОЙЧИВО СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА СОЦИАЛЕН ДИАЛОГ
ПО БЗР: УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ И
ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕДОСТАТЪЦИТЕ**

н.с. Надежда Даскалова, д. ик., ИССИ

30-31 март 2011 г., Хотел Дедеман Принцес, София

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

СОЦИАЛНИЯТ ДИАЛОГ И ЕФЕКТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА БЗР:

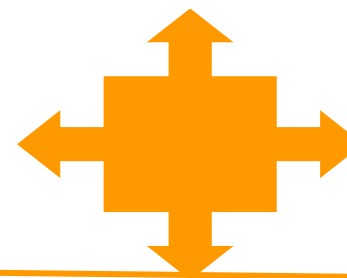
- **Ефективното подобряване на БЗР** изисква активно, конструктивно и устойчиво участие на работодателите и работниците и техните организации
- **Законодателството дава ясна система от регулации, а допълнителните условия са предмет на договаряне между социалните партньори:**
  - *Трипартитен социален диалог (Национален съвет по условия на труд, ФУТ)*
  - *Секторен социален диалог (отраслови/ браншови съвети по УТ)*
  - *Регионално сътрудничество (регионални съвети по УТ)*
  - **Сътрудничество в предприятието**
    - *Колективно трудово договаряне и колективни трудови договори*
    - **КУТ/ГУТ - активно включване и участие**

МОДЕЛ НА ЕФЕКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ И УЧАСТИЕ НА ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА РАБОТНИЦИТЕ

Осигуряване
еднопосочна
информация

Съвместно
разглеждане и
обсъждане

Съвместно решаване
на проблемите

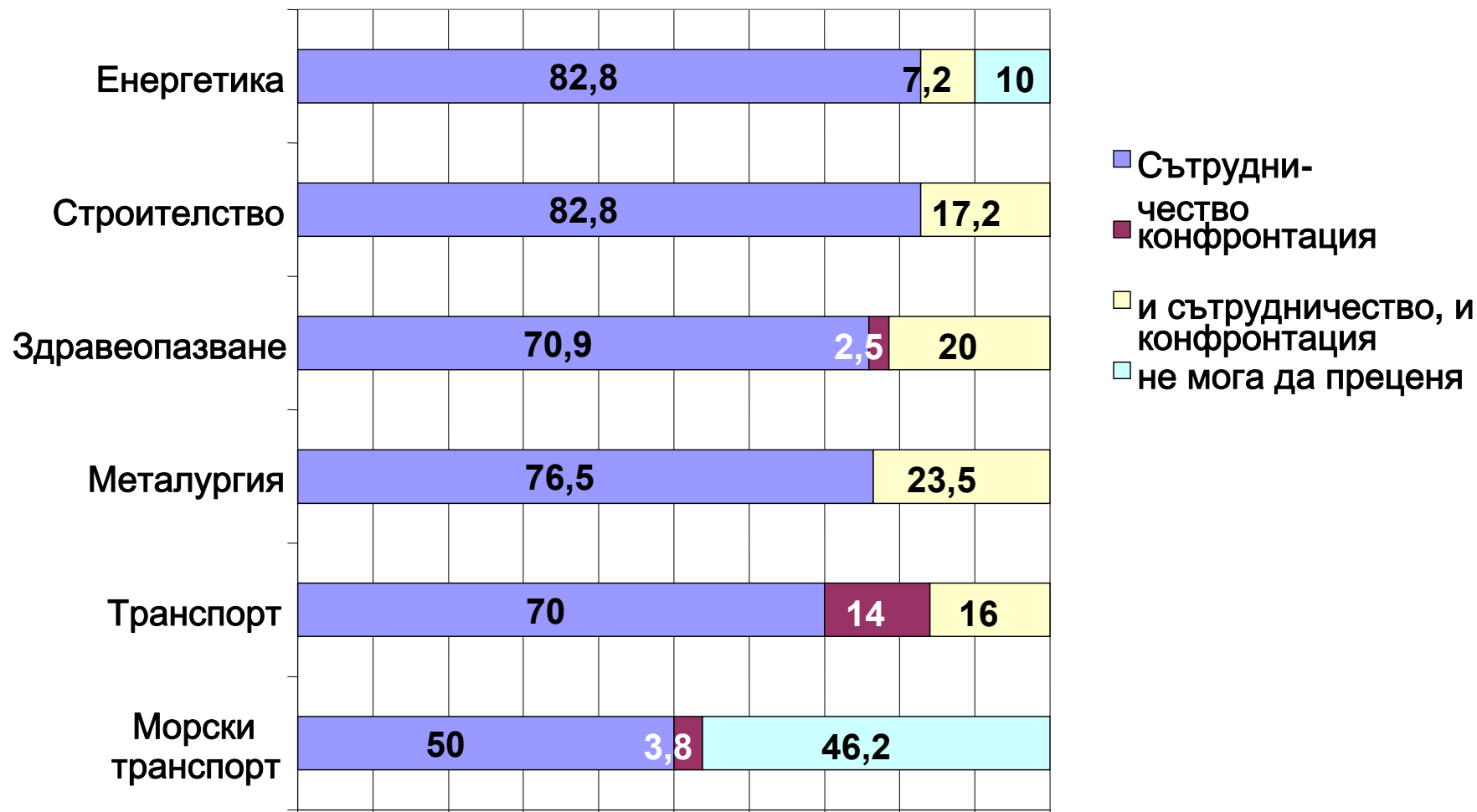
Информирание
Инструктиране
Обучение

Консултации

Включване
Участие

По-безопасни,
...по-здравословни работни места
По-ефективен социален диалог

ЕФЕКТИВНОСТТА НА КУТ ЗАВИСИ ОТ СЪЩЕСТВУВАЩАТА РАБОТНА АТМОСФЕРА

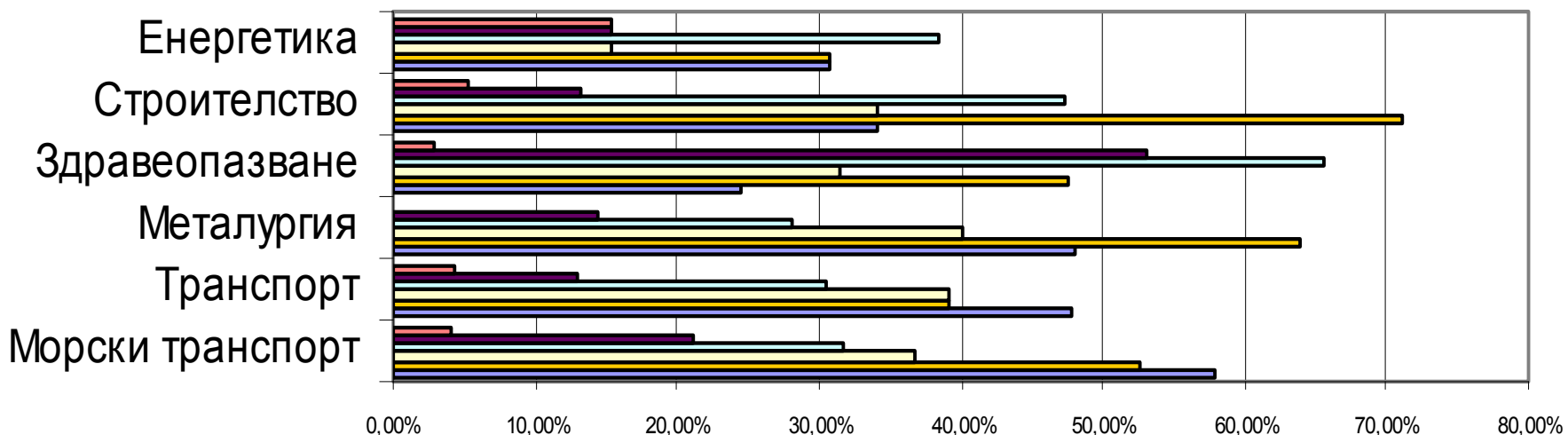
ЕФЕКТ ОТ ДЕЙНОСТТА НА КУТ

- **Намаляване на трудовите злополуки/отсъствията по болест** – от 37,2% (здравеопазване) до 83,3% (енергетика)
- **Подобряване УТ** – от 50,5% (здравеопазване) до 75% (енергетика)
- **Навременно решаване проблемите по БЗР** – от 46,2% (морски транспорт) до 72,4% (строителство)
- **Повишено знание и информираност на работниците по БЗР** – от 58,6% (строителство) до 70,80% (енергетика)

ЕФЕКТ ОТ ДЕЙНОСТТА НА КУТ - 2

- Намаляване на конфликтите по БЗР – от 36,2% (строителство) до 55,10% (здравеопазване)
- По-добро спазване на трудовите права на работниците – от 24,1 % (строителство) до 58,30% (енергетика)
- По-добро съобразяване на политиката на работодателя със законодателството – от 30,80% (морски транспорт) до 44,8% (строителство)
- Най-висок комплексен ефект от дейността на КУТ – посочен от респондентите в строителство, енергетика и морски транспорт

ОСНОВНИ ФАКТОРИ, ЗАТРУДНЯВАЩИ ДЕЙНОСТТА НА КУТ

- липсата на подкрепа от страна на синдикатите в предприятието
- липсата на необходимите знания и опит
- липсата на достатъчно ресурси
- подценяването на дейността на КУТ от работодателя
- липсата на достатъчно време
- подценяването на дейността на КУТ от работниците

ФАКТОРИ, КОИТО МОГАТ ДА ДОПРИНЕСАТ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ДЕЙНОСТТА НА КУТ

- осигуряването на повече обучение на членовете на КУТ
- преодоляване на формалния характер на дейността на КУТ (потребността от “меки” знания е също толкова важна, колкото и знанията по БЗР)
- по-пълно въвеждане в действие и спазване на законодателството
- създаване на по-добри условия за работа на КУТ
- използване на добрите национални и европейски практики
- повишаване информираността и активността на работниците
- по-голяма възможност за изразяване на интересите на работниците

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

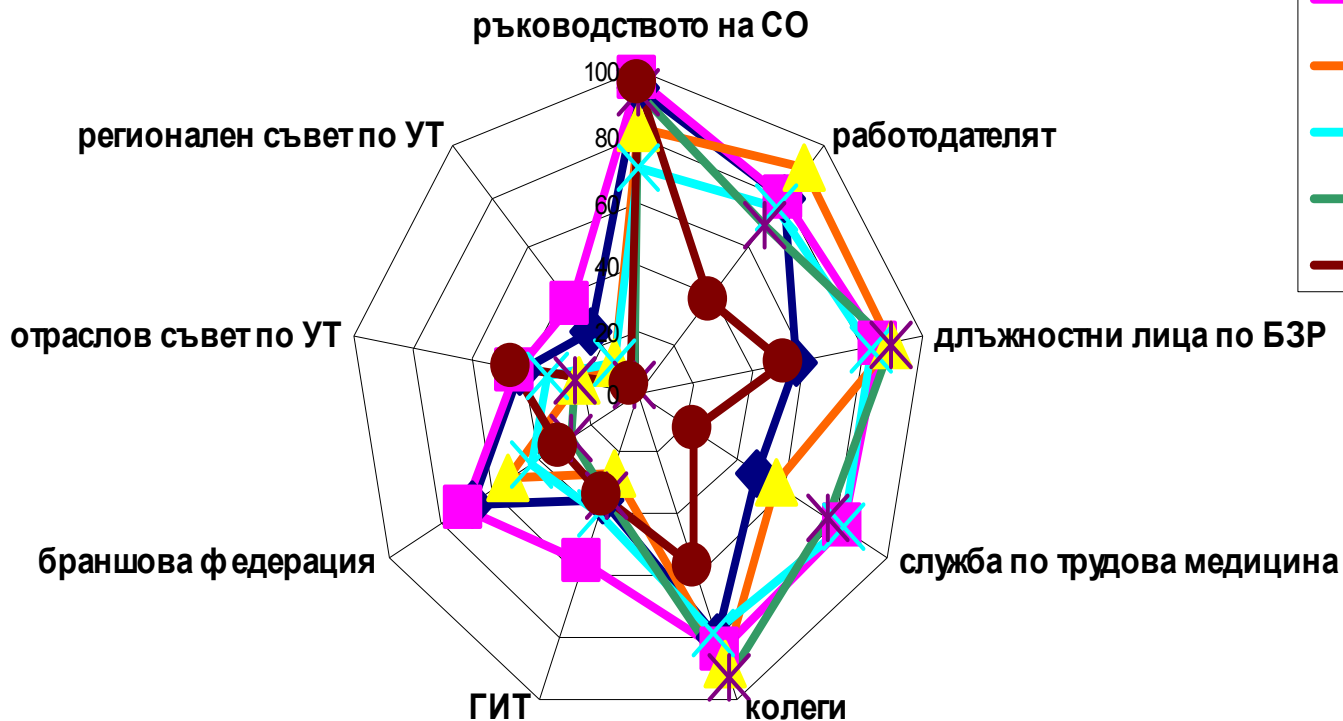

ФАКТОРИ, КОИТО МОГАТ ДА ДОПРИНЕСАТ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ДЕЙНОСТТА НА КУТ - 2

- разработване на цялостна програма за подобряване на УТ с ясни отговорности на всички заинтересовани
- разработване на конкретни мерки за превенция на риска
- по-големи възможности за влияние върху вземането на решения
- по-тясна връзка и помощ от ГИТ
- по-силна подкрепа от синдикатите на различни равнища при решаване на възникващи проблеми

ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА АСИМЕТРИЯТА В ПОДКРЕПАТА ЗА КУТ

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

УСТОЙЧИВО СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА СОЦИАЛЕН ДИАЛОГ ПО БЗР: ПРИНОСЪТ НА СЪВМЕСТНИЯ ПРОЕКТ НА КНСБ И LO

Ползата от провеждане на сравнителни изследвания – Гледната точка на ИССИ

- **Интелектуалните ползи са огромни**
  - Липса на изследвания по БЗР в България
  - Акцент върху идентифициране и очертаване на общите черти и различията за изграждане на емпирична база знания на синдикатите и другите партньори
  - Следващи стъпки - концептуално/теоретично/практическо развитие за по-добро разбиране, обяснение и използване на знанието, придобито в процеса на сравнителните изследвания
- **Сътрудничеството на партньорите от двата института –**
  - по-широко ангажиране с дебат за процесите в различен национален контекст и традиции;
  - възможност за създаване на мрежа от човешки ресурси и изследователски инструменти и методологии;
  - създаване на нови знания
- **Партньорите като “информатори” – за тяхната страна, опит, академична литература и източници....**
  - Учене от техните силни и слаби страни в процеса на развитие на сътрудничеството

The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

УСТОЙЧИВО СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА СОЦИАЛЕН ДИАЛОГ ПО БЗР: ПРИНОСЪТ НА СЪВМЕСТНИЯ ПРОЕКТ НА КНСБ И LO - 2

- **Основна силна страна** – възможността да се комбинира изследователската работа с практиката, свързана с националните и браншовите индустриални отношения и социалния диалог по БЗР в Норвегия и България
- **Сравнителни анализи** – BG – NO; BG-RO-NO
- **Семинари и конференции** – споделяне на опит и добри практики в шестте пилотни бранша от двете страни – създаване на “хранилище” на знания; мотивация за по-активно участие в КУТ и в социалния диалог
- **Широко участие** на представители на правителството – МТСП и ГИТ и на социалните партньори – отворен и ползотворен диалог и деклариране на ангажираност за по-добър социален диалог

УСТОЙЧИВО СЪТРУДНИЧЕСТВО ЗА СОЦИАЛЕН ДИАЛОГ ПО БЗР: ПРИНОСЪТ НА СЪВМЕСТНИЯ ПРОЕКТ НА КНСБ И LO

- **Основна силна страна** – възможността да се съчетае изследователската работа с практиката, свързана с националните и браншовите индустриални отношения и социалния диалог по БЗР в Норвегия и България
- **Сравнителни анализи** – BG – NO; BG-RO-NO
- **Семинари и конференции** – споделяне на опит и добри практики в шестте пилотни бранша от двете страни – създаване на “хранилище” на знания и добри практики; мотивация за по-активно участие в КУТ и в социалния диалог
- **Широко участие** на представители на правителството – МТСП и ГИТ и на социалните партньори – отворен и ползотворен дебат и деклариране на ангажираност за по-добър социален диалог
- **Изграждане на мрежата**

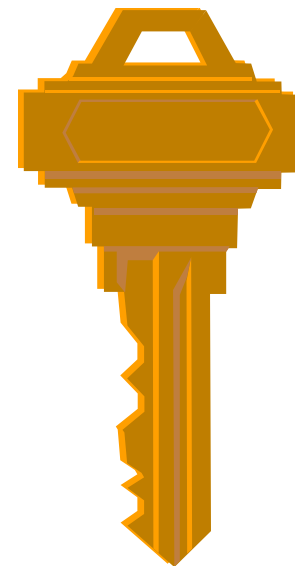
The Project is supported by a grant from Norway through the Norwegian Cooperation Programme for Economic Growth and Sustainable Development in Bulgaria

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

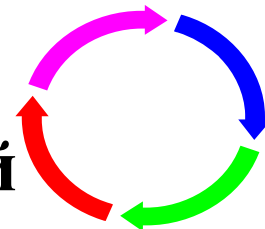

МРЕЖАТА

- Не е просто уеб сайт, база данни или колекция от добри практики
- Технологията е само подпомагащ фактор
- Членовете на мрежата и тяхното сътрудничество и взаимодействие са ключът към нейната устойчивост
- Социален софтуер - технологиите и инструментите за сътрудничество - wiki, електронни списъци, бюлетин бордове, компютърни конференции, електронна поща блогове, форуми и др.
- Изграждане на виртуална общност
- Основно значение за устойчивостта на проекта – платформа за създаване и споделяне на знание, основа за бъдещи проекти и средство за по-добро развитие на сътрудничеството между партньорите

ЦИКЪЛ НА ДЕМИНГ - изпълнение и непрекъснато усъвършенстване (PDCA-Plan-Do-Check-Act) планирай-направи-провери-действай

Актуализиране на плана, използване на това, което работи добре (добра практика)
НОВ ЦИКЪЛ

Проверка/оценка на резултатите (ефекта), сравнение с нови данни и документи – действия за подобрене

Къде сме сега Къде искаме да стигнем

Събиране данни + изследването, оценка на ситуацията- SWOT анализ – силни страни и сфери за подобрене, Разработване на ПЛАН

Реализиране на ПЛАНА

ПОДОБРЯВАНЕТО НА КАЧЕСТВОТО НА СОЦИАЛНИЯ ДИАЛОГ ПО БЗР

*е пътуване, а не предварително определена крайна
спирка*

(проектът като процес, насочен към бъдещето –
подобрен социален диалог и бъдещи съвместни проекти)

